UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură comparată
1.4 Domeniul de studii	Limbă şi literatură
1.5 Ciclul de studii	Nivel Master
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Istoria Imaginilor – Istoria Ideilor

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**LMR2225 Dialog interartistic: relaţia literatură – muzică (în limba română)**							
2.2 Titularul activităţilor de curs				Virgil MIHAIU				
2.3 Titularul activităţilor de seminar				Virgil MIHAIU				
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conţinut	DS
							Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activităţi didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învăţământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar	12
Distribuţia fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					40
Tutoriat					26
Examinări					3
Alte activităţi.....					

3.7 Total ore studiu individual	139
3.8 Total ore pe semestru	175
3.9 Numărul de credite	7

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 de desfăşurare a cursului	Sală de curs, proiector, tablă, acces la internet
5.2 de desfăşurare a seminarului	Sală de seminar, proiector, tablă, acces la internet

6. Competenţe specifice acumulate

Competenţe profesionale	C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii şi al literaturii universale şi comparate C2 Comunicarea eficientă, scrisă şi orală, în limba română şi în limba engleză C3 Descrierea sistemului fonetic, lexical şi gramatical al limbii engleze şi utilizarea acestuia în producerea şi traducerea de texte şi în interacţiunea verbală. C4 Analiza şi prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referinţă C5 Descrierea sistemului fonetic, lexical şi gramatical al limbii moderne B şi utilizarea acestuia în producerea şi traducerea de texte şi în interacţiunea verbală C6 Analiza şi prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii de referinţă B

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi şi literaturi în deplină concordanță cu etica profesională CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală şi asumarea de roluri specifice CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă şi prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală şi profesională

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Complinirea muzicală a unei imagini panoramice asupra culturii artistice de-a lungul secolelor
7.2 Obiectivele specifice	-Construirea interactivă a aparatului analitic cu caracter structural-istoric. -Demonstrații audio-vizuale pe etape istorice şi pe stiluri reprezentative, începând din epoca barocului şi până în prezent.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. Considerațiuni despre sincretismul artelor în era postmodernă. < Prezentarea etapelor stilistice, conceptele de gen şi formă, mijloace de expresie. Genurile practicilor primordiale. Sacru & profan. Cultura componistică profesionistă vs. cultura „democratizată". >.	Toate cursurile constau in prelegeri cu ilustratii audio/video.	Cursurile au caracter demonstrativ audio-vizual şi interactiv, relația curs-seminar fiind reciproc transcendentă.
2. Geneza muzicii şi coreografiei - un proces sinestezic. Specificitatea muzicii - cu grad maxim de abstracțiune printre arte. Caracterul diacronic al artei muzicale. Compoziție, interpretare şi receptare în muzică. Trăsături perene şi adaptări la sensibilitatea diverselor epoci. Esențe ritmice, specifice diverselor culturi: fenomenul capoeira, son, samba, flamenco, merengue, aksak, polka, ritmuri celtice, candomblé-milonga-tango etc.		
3. Limbaj poetic vs. limbaj muzical. Raporturile dintre cuvânt şi muzică. Expresivitatea diverselor limbi şi reflexul lor muzical (exemplificări muzical-improvizatorice în portugheză, română, sârbo-croată, italiană, polonă, germană, spaniolă, georgiană, azeră, vietnameză, suedeză, armeană, uzbecă etc.). Blues, doină, visa, choro, mugam, fado. Experimente bazate pe aura personalității, integrate muzicii lui Hermeto Pascoal. Studiu de caz: opera *O noapte furtunoasă* de Paul Constantinescu, pe text adaptat de el însuşi după I. L. Caragiale.		
4. Sensibilizarea muzicală a categoriilor de frumos şi sublim baroc (Corelli, Scarlatti, Vivaldi). Barocul - concept exponențial pentru confluența dintre arte. Realismul magic (Jorge Luís Borges, Augusto Roa Bastos, Gabriel García Márquez). *Concert baroc* de Alejo Carpentier (scriitor, muzicolog şi diplomat cubanez) - un text inclasificabil, despre perenitatea		

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

jazz.		
5. Clasicism vs. romantism, expresionism/impresionism, tradiționalism vs. inovație - corespondențe muzical-literare. De la Mozart și Beethoven, la Schubert, Schumann, Brahms. Lied-ul german și opera italiană. Literatori în concubinaj cu arta muzicală: E.T.A. Hoffmann (scriitor, compozitor și pictor romantic german), Goethe, Schiller, Heine, Rilke, Mallarmé, Vinicius de Moraes.		
6. Programatism romantic (Berlioz, Liszt, Ceaikovski). Wagner & Nietzsche. Comentariile lui Emil Cioran despre muzică. Comentarii de Milan Kundera despre muzică. Conexiuni muzical-coreografice peste spații și timp: video - *The Alvin Ailey AmericanDance Theater*. Interferențe muzical-arhitecturale. Exemplificări video: Antoni Gaudi, Otto Wagner, Raul Lino, Oscar Niemayer. Sinteza artelor în creația lui Marcel Iancu – documentarul artistic *Construct* de Sorin Ilieșiu, pe muzică de Andrei Tănăsescu.	**s**	s
7. Muzica – între *artă universală* și expresie identitară (Grupul celor Cinci - Borodin, Rimski-Korsakov, Mussorgsky, Ceaikovski, Balakirev; scandinavi & baltici - Grieg, Sibelius, Ciurlionis; central & est-europeni - Smetana, Dvorak, Janacek, Enescu, Bartok, Szymanovski, Martinu, Lisinski, Komitas, Mokranjac, Vladiguerov). Raportări peste timp: școlile naționale de jazz din a doua jumătate a secolului XX (Brazilia, America Latină, Scandinavia, Rusia, Europa Central-Orientală, Țările Baltice, Țările Balcanice, Georgia, Armenia, Azerbaidjan, Asia Centrală, Japonia, Vietnam, Indonezia etc.). Figuri emblematice: Jan Johansson, Krzsystof Komeda, Richard Oschanitzky,Vagif MustafaZade,Ganelin/Chekasin/Tarasov		
8. Muzica – între compoziție și improvizație / J.S. Bach - *Goldberg Variations*; variațiuni muzical-coreografice pe teme de Vivaldi; spontaneitatea la Mozart și Chopin. Reconsiderări postmoderne: Mathias Ruegg & *Vienna Art Orchestra*, Jesús Chucho Valdés, Astor Piazzola, Uri Caine, Stefano Bollani, Edouard Ferlet. Video: *Body Remix/les Variations_Goldberg*, DVD realizat de ansamblul coreografic *Compagnie Marie Chouinard* (Canada).		
9. Relaționări literar-muzicale: E.T.A. Hoffmann - *Părerile despre viață ale motanului Murr*; Georges Sand - *Consuelo*; Hermann Hesse - *Steppenwolf* ; Thomas Mann - *Doctor Faustus*; Alejo Carpentier - *Consegración de la primavera*; Haruki Murakami - *Cronica păsării-arc*. Interferențe cu alte arte la Prokofiev si Sostakovici.		

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

în *Sacre du printemps* de Igor Stravinsky & *Rhapsody in Blue* de George Gershwin. Video: versiune restaurată a baletului conceput de Vaslav Nijinsky pe muzica lui Stravinsky, la Teatrul *Mariinski* din Sankt Petersburg / dirijor Valery Gergiev. Audio: versiunea capodoperei lui Gershwin realizată de *Vienna Art Orchestra*, dirijor Mathias Ruegg, la aniversarea unui secol de la naşterea compozitorului.		
11. Evoluţii stilistice: de la retorica wagneriană la impresionismul muzical; Impactul avangardelor. Evoluţii sincretice - de la *zvukopis* (Hlebnikov) la *video clip*. Sunet şi sens. Cuvânt şi onomatopee. Structură şi disoluţie. De la şcoala vieneză la *free jazz*. Video: *Istoria soldatului* - muzica Igor Stravinsky, coreografia Jiri Kilian.		
12. F. Scott Fitzgerald - între *Jazz Age* şi postmodernism. Literatură de inspiraţie jazzistică: Boris Vian - *Spuma zilelor*; Julio Cortázar - *El perseguidor*; John Osborne - *Look Back in Anger*; Josef Skvorecky - *The Bass Saxophone*.		
13. Jazz poetic / poesie jazzificată. Eroul liric: jazzmanul (Langston Hughes *Jazzonia*; Carl Sandburg *Fantezie de jazz*; Alain Gerber *Louis şi Charlie*). Jazzul ca topos al postmodernităţii (Gottfried Benn, Andrei Voznesenski, Frank O'Hara, Lawrence Ferlinghetti). Umbra sunetului de jazz (Vinicius de Moraes, Gellu Naum, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Murilo Mendes, Carlos Drummond de Andrade, Şerban Foarţă). Expresionism poetic/expresivitate jazzistică (poeme de Else Lasker-Schüler transfigurate jazzistic). Comparaţie muzical-poetică George Bacovia/Paul Bley.		
14. Perspective geopolitice şi culturale în arta sunetelor din zilele noastre. Jazzul ca posibil termen generic pentru muzica secolului 20 şi ca ipotetic răspuns la provocările muzicale ale secolului 21. Video: *Pina* (dedicat coreografei Pina Bausch de către regizorul Wim Wenders). Concepţiile integratoare ale lui Gigi Căciuleanu (spectacolul *D'ale noastre*, 2014). Concert: João Bosco & formaţia la Sao Paulo, 2008.		
8.2 Seminar		Observaţii
Bibliografie		

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Baconsky, A.E., Panorama poeziei universale contemporane, Ed. Albatros, Bucureşti, 1972.

Bernstein, Leonard, Cum să înţelegem muzica, Ed. Hyperion, Chişinău, 1991.

Bousono, Carlos, Teoria expresivităţii poetice, Ed. Univers, Bucureşti, 1975.

Braga, Corin (coord.), Concepte şi metode în cercetarea imaginarului. Dezbaterile Phantasma, Iaşi, Polirom, 2007.

Friedrich, Hugo, Structura liricii moderne, Ed. pentru literatură universală, Bucureşti, 1969.

Garaz, Oleg, Exerciții de muzicologie, Ed. Media Musica, Cluj-Napoca, 2014.

Jankelevitch, Vladimir, La musique et l'ineffable, Editions Points Paris, 2015

Mihaiu, Virgil, Between the Jazz Age and Postmodernism: F. Scott Fitzgerald, Ed. Universităţii de Vest, Timişoara, 2003.

Stravinsky, Igor, Poetica muzicală, Ed Muzicală, Bucureşti, 1967

Tiberian, Mircea, Sunetul de referință și Arca muzicii occidentale, Ed. Nemira, București, 2013.

Vianu, Tudor, Estetica, Ed. Orizonturi, București, 2010.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţilor epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu Inspectoratul Județean Cluj, Inspectoratul Județean Alba, Primaria Cluj-Napoca

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail:lett@lett.ubbcluj.ro

Montessori.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Lucrare finală de aprox. 10 pagini, pe baza unor teme propuse de profesor, cu bibliografie, note, etc., care va fi predată la finele semestrului (80%).		80%
	Prezența la cele trei ore de curs săptămânale, via Zoom sau Teams (5%)		5%
	Corectitudinea utilizării limbii române (15%)		15%
10.5 Seminar			
10.6 Standard minim de performanţă			
1. Studentul cunoaşte care sunt principalele concepte, le recunoaşte şi le defineşte corect; 2. Studentul a citit operele principale analizate; 3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului; 4. Studentul are o idee asupra metodelor interdisciplinare utilizate.			

Data completării 16.03.2022	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 14.04.2022	Semnătura directorului de departament	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ştampila facultăţii